U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **P. P. V.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2018, čj. OAM-180/LE-LE05-BA04-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 2. 2019, čj. 60 Az 79/2018-48,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Dne 26. 8. 2018 žalobce, státní příslušník Vietnamské socialistické republiky, požádal v ČR o mezinárodní ochranu. Tomu předcházely mj. následující skutečnosti. Žalobce byl spolu s dalšími 24 cizinci kontrolován orgány německé policie bezprostředně po překročení česko-německé hranice (dne 21. 8. 2018), orgány německé policie jej předaly do ČR na základě dohody o zpětném přebírání osob na společných státních hranicích (dne 23. 8. 2018) a Policie ČR jej zajistila za účelem správního vyhoštění (rozhodnutí ze dne 24. 9. 2018). Dne 26. 8. 2018 prohlásil, že jeho rodina je v těžké situaci, pronásledují ho lichváři a ohrožují jej na životě. Jelikož dluží velké peníze, neodvažuje se vrátit do vlasti. Rozhodnutím ze dne 29. 8. 2018 jej žalovaný „přezajistil“ v režimu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Dne 31. 8. 2018 poskytl žalobce k žádosti o mezinárodní ochranu následující údaje: Narodil se ve Vietnamu, v roce 2014 si vyřídil cestovní pas, který však nechal doma, jelikož jej nemohl najít. Odjížděl jen s občanským průkazem, který mu nicméně převaděči sebrali v Mong Cai. Je zdravý, svobodný, křesťan, nemá děti ani politické přesvědčení. Jako azylový důvod označil dluhy spojené se špatnou situací v rodině. Jeho mladší sestra má zánět mozku, již dva roky se léčí v Hanoji a každá léčba vyžaduje hodně peněz. Proto chce žalobce vydělat peníze a pomoct rodině. Jinak by jeho teta musela dát dům

věřitelům; touto nemovitostí totiž zajistila půjčku, kterou financovala jeho odjezd do Evropy. Dále doplnil, že neměl jiný důvod k odjezdu z Vietnamu. Do Německa cestoval za prací nelegálně, jelikož to poradila jeho matce kamarádka. Údajně to mělo být levnější.

[2] Rozhodnutím ze dne 22. 11. 2018 žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobcem uplatněné skutečnosti nespadají pod zákonem vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud názoru žalovaného přisvědčil a výše specifikovaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Krajský soud prý nesprávně posoudil otázku, zda současná politická situace ve Vietnamu umožňuje dosáhnout účinné ochrany v případě hrozby vážné újmy ze strany soukromých subjektů.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (blíže k tomu usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[6] Stěžovatel tvrdí, proč by měla být jeho kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná (hrozba vážné újmy ze strany soukromých osob). Dle NSS ovšem v této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně; nedošlo ani k podstatným vadám řízení, které by přijatelnost kasační stížnosti založily.

[7] K otázce skutkového stavu NSS uvádí, že požadavky na podklady pro rozhodnutí žalovaného se zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, podle něhož musí být užité podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Jak správně uvedl již krajský soud, podklady rozhodnutí, ze kterých žalovaný vycházel, tyto požadavky splňují. Jde-li o hodnocení těchto podkladů, ani NSS nijak nezpochybňuje skutečnosti, které plynou ze zpráv o zemi původu založených ve správním spisu. Právní systém ve stěžovatelově zemi původu, byť jistě není ideální, dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny (srov. rozsudek ze dne 31.10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003-65, co do situace ve Vietnamu obecně viz též rozsudek ze dne 26. 9. 2018, čj. 7 Azs 265/2018-27).

[8] Je pravda, že v teoretické rovině může být pronásledovatelem i nestátní původce (zde skupina věřitelů), lze-li prokázat, že stát a jeho orgány nejsou (systémově) schopny nebo ochotny poskytnout ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou (srov. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48, a další). Avšak stěžovatel se neobrátil na vnitrostátní orgány, aby mu poskytly ochranu před pronásledováním, jak to požaduje § 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s § 2 odst. 7 téhož zákona (rozsudky ze dne 27. 8. 2003,

pokračování

čj. 4 Azs 5/2003-51 a ze dne 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 7/2004-37). Jeho obecná a nijak *neindividualizovaná* polemika, že neměl povinnost obrátit se na nefunkční a zkorumpované bezpečnostní složky, nemůže uspět. Hrozící příkoří, o němž uvažuje stěžovatel, nelze označit ani za pronásledování. Stěžovatel se mýlí, pokud se domnívá, že mu v případě vrácení do Vietnamu hrozí vážná újma ve smyslu zákona o azylu.

[9] Rozhodnutí žalovaného a napadený rozsudek nejsou ani nepřezkoumatelné. Na základě podkladů obsažených ve spisu totiž žalovaný, a posléze i krajský soud pečlivě – v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu – vysvětlily, že i navzdory nepříznivému společenskému prostředí, které vládne ve Vietnamu, nespadají stěžovatelova tvrzení pod azylově relevantní důvody. Mezinárodní ochrana je totiž výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmikoli negativními jevy v zemi jeho původu.

[10] Nelze odhlédnout od tvrzení stěžovatele, že si do Evropy přišel hlavně vydělat. NSS nemůže opomenout četnou judikaturu k irelevanci snahy o legalizaci dalšího pobytu cizince prostřednictvím institutů azylového práva (viz např. rozsudky ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 7/2003-60; ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004-44, č. 397/2004 Sb. NSS a další). Poskytnutí mezinárodní ochrany nelze zaměňovat s jinými (legálními) formami pobytu (viz rozsudky ze dne 24. 2. 2005, čj. 7 Azs 187/2004-94, či ze dne 18. 5. 2011, čj. 5 Azs 6/2011-49). Udělení azylu, či doplňkové ochrany na základě jiných než zákonných důvodů není možné. Na tom nic nemění tvrzení, že se stěžovatel chtěl (finančně) starat o nemocnou sestru.

[11] NSS proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[13] Stěžovateli byl ustanoven zástupce z řad advokátů, Mgr. Jindřich Lechovský (usnesení krajského soudu ze dne 18. 12. 2018). Ustanovenému advokátovi se s přihlédnutím k § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování 3 100 Kč za jeden úkon právní služby (doplnění důvodů kasační stížnosti) a paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč; celkem částka 3 400 Kč. Soudu je dále z úřední činnosti známo (a vyplývá to i z veřejně dostupné databáze plátců DPH), že ustanovený zástupce je plátcem DPH. Proto se tato částka zvýší o 21 %, tj. o 714 Kč. Celková částka, která činí 4 114 Kč, bude k rukám ustanoveného zástupce proplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2019

Zdeněk Kühn

předseda senátu